



SUOMEN EVANKELIS-LUTERILAINEN KIRKKO
EVANGELISK-LUTHERSKA KYRKAN I FINLAND

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 12/2006
17.3.2006

SEURAKUNNAN RETKI- JA LEIRITOIMINNAN TURVALLISUUSOHJEET 2006

Kirkkohallitus on 2.3.2006 hyväksynyt Seurakunnan retki- ja leiritoiminnan turvallisuusohjeet 2006 -asiakirjan (Suomen ev.-lut. kirkon keskushallinto. Sarja C 2006:5), joka lähetetään ohessa seurakunnille. Turvallisuusohjeet sekä retki- ja leiritoiminnan turvallisuuteen liittyvää muuta aineistoa ja asiakirjamalleja löytyy myös Internetistä kirkon keskushallinnon sivuilta (evl.fi/keskushallinto > Kirkkohallitus > Kasvatus ja nuorisotyö).

Ohjeiden tausta

Kirkon Nuorisotyön Keskus julkaisi vuonna 1998 retki- ja leiritoiminnan turvallisuusoppaan. Se on ollut pohjana monien seurakuntien omien turvallisuusohjeiden laadinnassa.

Muuttuneiden viranomaisohjeiden ja lainsäädännön vuoksi kirkkohallitus asetti lokakuussa 2004 työryhmän valmistelemaan seurakuntien retki- ja leiritoiminnan turvallisuusohjeita. Työryhmään valittiin puheenjohtajaksi nuorisotyön sihteeri Rauno Vänskä, jäseniksi diakonian hiippakuntas sihteeri Ulla-Maija Harju, lakimies Lena Kumlin, työalasihteeri Seppo Lusikka, neuvottelupäällikkö Oili Marttila, nuorisotyönohjaaja Soile Autio ja sihteeriksi työalasihteeri Pekka Tukeva. Työryhmä on työskentelynsä aikana pyytänyt palautetta seurakunnista ja eri yhteistyötahoilta.

Turvallisuuslainsäädännön (Laki kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta 75/2004) näkökulmasta seurakunta on palveluntuottaja. Lainsäädäntö velvoittaa seurakuntaa palvelun tarjoajana ja tuottajana sekä työnantajana. Retki- ja leiritoiminnan turvallisuusohjeiden tarkoituksena on auttaa seurakuntia kehittämään ja parantamaan leiritoiminnan turvallisuutta sekä ennaltaehkäisemään onnettomuuksia ja tapaturmia.

Ohjeita laatiessaan kirkkohallituksen asettama työryhmä hyödynsi Kuluttajaviraston ohjeita ohjelmapalveluiden turvallisuuden edistämiseksi (Kuluttajaviraston julkaisusarja 9/2003). Kuluttajavirasto on kirkkohallituksen pyynnöstä antanut työryhmän laatimista ohjeista lausunnon. Leirien turvallisuutta koskevan lainsäädännön soveltamista valvovilla viranomaisilla voi olla myös muuta materiaalia,

josta on hyötyä seurakuntien retki- ja leiritoiminnan järjestämisessä. Tällaiseen materiaaliin voi tutustua Kuluttajaviraston Internet-sivuilla www.kuluttajavirasto.fi. Viranomaiset antavat tarvittaessa myös ohjeita valvottavanaan olevan lainsäädännön soveltamisesta. Paikallistasolla lakia kulutustavaroiden ja kuluttajapalvelusten turvallisuudesta valvoo terveystarkastaja.

Kaksi uutta käytäntöä

Seurakuntien vuosikymmenten retki- ja leirityön perinne on luonut jo valmiiksi sellaisia käytäntöjä, joita yhteiskunta vaatii nyt palveluntuottajilta. Yleisesti ottaen turvallisuusnäkökohdat ovat seurakuntien toiminnassa otettu hyvin huomioon. Suurista osallistujamääristä huolimatta tapaturmia tai onnettomuuksia on tapahtunut hyvin harvoin. Retki- ja leiritoiminta on seurakuntien ydinosasta sekä varsinkin kasvatustyön yksi kivijaloista. Toiminnan merkittävyys velvoittaa seurakuntia kiinnittämään huomiota retkien ja leirien laatuun ja turvallisuuteen.

Mikäli seurakunnassa on noudatettu aiempia turvallisuusohjeita, uudet ohjeet tuovat laajasti ottaen retki- ja leiritoimintaan vain kaksi uutta asiaa: riskien arvioinnin ja niiden kirjaamisen sekä onnettomuusraportoinnin.

Jokaisesta leiristä laaditaan turvallisuusasiakirja, jossa on määritelty leiritoimintaan ja turvallisuuteen liittyviä asioita, kuten esimerkiksi henkilöstön tehtäväjako, riskien arviointi, turvallisuussuunnitelmat, avunhälyttämisjärjestelyt. Kerran kunnolla tehtyä turvallisuusasiakirjaa on toistuvilla retkillä ja leireillä helppo päivittää.

Onnettomuusraportoinnissa on kaksi tasoa. Vakavista onnettomuuksista tai läheltä piti -tilanteista on tehtävä ilmoitus viranomaisille. Samalla seurakunnan on hyvä olla tietoinen kaikista retki- ja leiritoiminnassa tapahtuvista onnettomuuksista ja pitää onnettomuuskirjanpitoa. Siitä on hyötyä turvallisuusjärjestelmien kehittämisessä ja niissä tilanteissa, joissa asiaan pitää palata myöhemmin esimerkiksi vakuutusyhtiön pyynnöstä.

Leiri- ja retkitoiminnan turvallisuusohjeista on syytä informoida laajasti henkilöstöä ja ottaa asia käsiteltäväksi esimerkiksi työntekijäkokouksessa.

Lisätietoja

Lisätietoja retki- ja leiritoiminnan turvallisuusohjeista sekä muun muassa ohjeisiin liittyvästä koulutuksesta antaa Kirkkohallituksessa työalasihteerinä Pekka Tukeva, p. (09) 802 212, pekka.tukeva@evl.fi.

Seurakunnan retki- ja leiritoiminnan turvallisuusohjeet 2006 -asiakirjaa voi tilata Kirkkohallituksen julkaisumyynnistä, PL 185, 00161 Helsinki, (09) 1802 315, faksi (09) 1802 454, julkaisumyynti@evl.fi. Hinta 3 euroa/kpl.

KIRKKOHALLITUS

Risto Junttila

Seppo Häkkinen

ISSN 0781-9501

Painopaikka: Kirkkohallituksen monistamo